5 BANI EXEMPLARUL.—ANUL XXXIV.— N-rul 295 **Ediția de dimineață** LUNI 24 (6) OCTOMBRIE 1916

ABONAMENTE
ROMÂNIA: Lei 4.65 / 9.15 / 13.— — 3 luni / 6 luni / Un an
STRĂINĂTATE: Lei 10.- / 20.- / 40.-

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN

UNIVERSUL

CELE DIN URMĂ STIRI DIN LUMEA ÎNTREAGĂ
TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
Redacția și Administrația: București, str. Brezoianu, 11

Directori: VIRGIL N. DĂRĂSCU și STELIAN POPESCU

Ziarul „UNIVERSUL"
Onor Biblioteca Centrală

BIBLIOTECA UNIVERSITĂȚII IAȘI

Inmormântarea A. S. R. Principelui Mircea

Continuăm urmărirea inamicului pe valea Jiului

Am mai luat încă 4 tunuri, peste 20 mitraliere, 463 prizonieri și mult material

Comunicate rusești

Petrograd, 16. — Comunicat oficial. — FRONTUL DE LUPTA APUSEAN. — Pe rîul Stohod, în regiunea Vitonege, Mikhalovka și Alexandrovka, lupte sunt în curs. Am respins primele atacuri vrăjmașe spre Vitonege și înălțimile mai la sud, dar, pe la orele două după amiazi, dușmanul a reușit printr'un atac foarte violent și după o bombardare intensă să ajungă în tranșeele noastre cele mai înaintate care făceau o eșitură pe malul apusean al rîului Stohod, în regiunea Vitonege și mai spre sud.

In ziua de 16, locot.-colonel de pionieri Pozdniak a fost grav rănit și a murit după puțin timp din cauza rănilor primite.

In regiunea păduroasă a Carpaților, spre vest de muntele Capul, vrăjmașul a atacat pozițiunile ocupate de unul din regimentele noastre, silindu-l să se retragă puțin; dar numai de cît pozițiunile au fost recucerite după sosirea întăririlor cerute.

FRONTUL CAUCAZULUI

In regiunea de la Sakâz, pe valea rîului Tatava-Ceaia, elementele noastre au atacat pe turci care ocupau o poziție puternic organizată pe înălțimile care domină această vale; turcii au părăsit această poziție retrăgîndu-se în grabă și lăsînd pe tere 27 morți.

In direcția Bdjar, am luptat o zi întreagă în contra forțelor dușmane foarte numeroase; în timpul nopței, trupele noastre s'au retras puțin pînă în satele Vianli și Shirin-Bulag. (Westnik).

*

Petrograd, 21. — Comunicatul de dimineață al comandamentului superior.

FRONTUL OCCIDENTAL.

Pe rîul Stohod în sectorul Witonege, și Alexandrowka luptele continuă. Un batalion dintr'un regiment al nostru a reușit să arunce pe inamic care ocupase părți din tranșeele noastre pe malul de apus al rîului Stohod.

In sectorul înălțimilor, la est de satul Lipica, trupele noastre rupînd rețelele de sîrmă ale inamicului în unele părți, l'au respins.

O ceață deasă a împedicat activitatea artileriei.

Pe rîul Bistrița, în sectorul Krivici, cercetașii noștri împreună cu un detașament au atacat pe neașteptate din front și flanc o companie inamică, împrăștiind-o și luîndu-i 13 prizonieri.

FRONTUL CAUCAZULUI.— Doi aviatori ai noștri, în ziua de 19 Octombrie au bombarbat lagărele mari turcești, la Ceakmeidan, spre Nord-vest de Nuzik și lîngă Zakolan, spre Sud-Est de Ciolik; asemenea două poduri peste Eufrat lîngă Sagan. (Westnik).

Un interviev
al lui Hindenburg

Paris, 18 (întîrziată). — O telegramă din Zürich dă noui amănunte asupra interview-ului acordat ziarului „Neue Freie Presse" de mareșalul von Hindenburg: „Nu știu dacă anul 1917 va înregistra lupte cari vor hotărî soarta războiului. Dar știu că ne vom bate pînă la o decizie".

Generalul Kartier-Maister von Ludendorf, care asista la întrevedere, a declarat: „Nu ne gîndim la pace. Aceasta rezultă clar din toate măsurile luate de statul-major imperial și de Aliații noștri".

Ludendorf a adăugat: „Înțelegem foarte bine dorința de pace. Poporul austriac a încercat grele jertfe, dar noui sacrificii sunt necesare, pentru că jertfele trecute să nu fie zadarnice". (Ag. Radio).

Dezinterie în Germania

Roma, 18. — Din Zürich: Poliția din Berlin sfătuește pe locuitori să ia toate măsurile igienice cele mai energice ca să se ferească de epidemia de dezinterie care s'a declarat la Berlin. Aceaș molimă bîntue în mai multe alte localități din Germania. (A. T. I.).

INMORMÂNTAREA
A. S. R. PRINCIPELUI MIRCEA

In cripta bisericei Cotrocenilor s'au coborît eri rămășițele pămîntești ale micuțului Principe Mircea.

La sicriaș a plâns nu numai greu încercata Familie Regală, a jelit nu numai oficialitatea noastră militară și civilă, ci tot poporul și toată armata.

In clipele acestea, când legăturile între Dinastie și Țară sunt mai strânse decât ori când, fiecare și-ar fi dat bucuros viața spre a mântui pe aceea a drăguțului Principe.

Dumnezeu a voit să-L cheme la Dânsul, în ceata îngerașilor.

Odihnească în pace și Dumnezeu să dea putere îndurerațiilor Părinți.

*

Un serviciu religios s'a oficiat eri la orele 12 din zi în Capela Palatului Regal Cotroceni, de către I. P. S. S. Mitropolitul Primat înconjurat de înaltul cler și PP. SS. LL. Episcopi aflați în Capitală.

In interiorul Capelei, pe un catafalc, se afla cosciugul acoperit cu postav brodat, în care era corpul neînsuflețit al micului principe. Deasupra cosciugului se afla o iconiță de lemn. Patru aghioanți regali cu săbiile scoase formau garda de onoare.

La serviciul religios, oficiat în prezența Majestăților Lor Regelui și Reginei și a întregei Familii Regale, înconjurați de casele Lor civile și militare și de Doamnele Palatului, au asistat:

D-nii miniștri I. Brătianu, Alex. Constantinescu, Em. Costinescu, Em. Porumbaru, dr. Anghelescu, Victor Antonescu, I. Duca, Al. Radovici, V. Brătianu.

D-nii M. Ferechide, Saint Aulaire, ministrul Franței cu tot personalul diplomatic superior și cu ofițerii atașați, generalul Berthelot, cu tot statul major, Poklewsky-Coziel, ministrul Rusiei cu o delegație a ofițerilor atașați, Barclay, ministrul Angliei, cu o delegație a ofițerilor atașați, Fasciotti, ministrul Italiei, ministrul Spaniei, consulul Elveției, Blondel, Robert de Flers, Auridi, d. Gabriel Mitilineu, Contescu, Zănescu: d-nele Mitilineu, general Iliescu, Cristopol, Dissescu, Haret, Diaconescu, Bessie Ionescu, Playno, principesa Alexandrina Cantacuzino, Mavrodin, Procopiu, Cîncu, principesa Stirbey, Catargi, etc. d-nii Bagdat, Oscar Niculescu, Diaconescu, Robescu, Alex. Marghiloman, Take Ionescu, M. Cantacuzino, T. Maiorescu, C. Arion, Nenițescu, N. Iorga, Atanasiu, P. Gârboviceanu, principele Stirbey, Blanu, Paul Rădulescu, Emil Petrescu, Niculescu-Dorobanțu, G. Corbescu, dr. Scupieneky, Vasile Stefan, Nestor Cîncu, Saligny, contele de Monteforte; d-nii generali Iliescu, Cristescu, Toroceanu, Călinescu, Rămniceanu, Panaitescu, Paraschivescu, Berlescu, Panteli, colonel Boboc comandantul pieței, maior Florescu, col. Vasilescu, maior dr. Andreescu, col. dr. Andreescu, col. Petrescu, locot.-colonel Verzea.

*

La orele 12, a intrat în capelă regina, îmbrăcată în alb și cu un voal negru pe față. Suverana a îngenunchiat lîngă catafalcul pe care se odihnea corpul neînsuflețit al micului principe și a stat astfel pînă s'a terminat tot serviciul religios.

Au venit apoi, principesele Elisabeta, Maria și Ileana, toate îmbrăcate în alb și principele Nicolae.

Suveranul și principele moștenitor au luat loc în partea dreaptă.

După terminarea serviciului divin, rămășițele pămîntești ale răposatului Principe Mircea au fost coborîte în cripta din interiorul bisericei.

O companie de infanterie cu drapel și muzică a dat onorurile militare.

La aceeași oră, cînd s'a oficiat serviciul divin la biserica Palatului Regal Cotroceni, s'a oficiat un serviciu divin la toate bisericile din țară, în fața tuturor autorităților militare și civile.

Căzuți pe câmpul de onoare

LOCOTENENT
V. Lăzărescu
din reg. 39 infanterie

SUB-LOCOT.
Const. V. Mateescu
din reg. 40 Călugăreni

Sub-locot. de rezervă
Nic. Th. Brăiloiu
din reg. 10 artilerie

Sub-locot. de rezervă
Ernest Oncica
din reg. 70 infanterie

CUVINTE ADEVĂRATE

Suntem însfîrșit, astăzi, apreciați la justa noastră valoare..

O situațiune geografică ingrată făcea din țara noastră o regiune vagă și îndepărtată pe care prelegerile uneori chiar ale bătrînilor savanți parizieni sau londonezi o plasau dincolo de Bulgaria — sau între Serbia și Grecia.

Țară de legende sau de subiect de operete, lumea ne cunoștea și mai puțin ca popor.

Se spuneau despre noi, și mai ales se credeau, atîtea...

Presa mondială azi se ocupă de noi într'o notă mai justă, apropiindu-se de realitate cu o siguranță cu care, — s'o recunoaștem — nu eram deprinși.

Se vorbește azi despre noi cu cuvinte adevărate. Și ni se aduc elogii călduroase, de pretutindeni.

Nu, orice s'ar zice, nu se poate spune că n'am meritat sau că am obținut ușor această onoare, care e mai bine că ni se face și acum, decît de loc. E prețul sîngelui, vărsat cu bravură și fără preget, preț fără echivalență de mișcătoare fraze din discursuri solemne la împrejurări festive, fără echivalență de aspirațiuni spre un tratat care atîrnă greu cît și aurul pe care-l va face să intre în țară, în tot felul de întreprinderi.

Cu pușca în mînă, ne păzim munții noștri străvechi, și Dunărea bătrînă. Și piscurile reci și valurile turburi ne-au mai văzut trăind și murind, veacuri în șir, oameni singuratici și tăcuți în hotărîrea lor liniștită, eroi fără zale și fără zgomotoasă faimă.

Ni se face azi dreptate, vorbindu-se de noi cu cuvinte adevărate.

*

Și, în vreme ce sîngele nostru curge din belșug, primim, în mijlocul durerilor noastre, cu mulțumire aceste cuvinte de dreptate ce ni se cuveneau mai de mult.

Și așteptăm....

Așteptăm, — următor firei noastre drepte și fără rafinament, (care cunoaște o singură elocvență: aceea a faptului), — așteptăm URMAREA cuvintelor cari de astă dată sunt adevărate.

Ce frumos ne-a înfiorat și cît ne-a încălzit sufletul eroica atitudine a unei divizii sârbești din Dobrogea, care, — alături de ai noștri —, cerea, căuta primele rînduri!

Cu accente calde scrie și vorbește despre noi Italia, sora noastră mai mare, care, recunoscînd că „prestigiul și interesele Aliaților sunt indisolubil legate de ale României" — („Giornale d'Italia"), — va face negreșit ca inimoșii ei alpini să dea inamicului de lucru tot atît cît îi dăm noi pe văile și înălțimile Carpaților... E inamicul „nostru".

Să ne descoperim pomenind pe bravii și puținii sârbi din numeroasele divizii ale generalului Sarrail, la Salonic, sârbi cari, — o mină de oameni — n'au pregetat NICI ACOLO să înfrunte moartea, tinzînd să reintre în pămîntul care trebuie să le fie scump și care a fost Patria lor.

Vitejia acestora și repedea lor hotărîre ne mai pot lăsa oare să ne'ndoim de rolul covîrșitor pe care Franța aliată îl va încredința repede armatei multe a generalului atît de prudent care e Sarrail?...

Să mulțumim, Români, cu recunoștință, spiritelor generoase ale unor oameni ca, Sir Grey, — care vede, înțelege și arată într'un mare discurs trebuința și speranța noastră: o conlucrare efectivă la opera pentru care ne vărsăm sîngele —; ca Briand, care nici un moment n'a șovăit să reprezinte și să îndeplinească pe deplin datoria acestei Franțe eroice, care cu cît sîngerează mai din belșug devine mai mare și mai nobilă.

Să mulțumim cu recunoștință acelora cari, astăzi, săvîrșind operă de dreptate adevărată și de mult cuvenită, vor face din FAPTA lor repede urmarea sigură a îndemnurilor și speranțelor ce ne-au adresat totdeauna cînd Soarta, la o răspîntie, apărea spunîndu-ne nouă și lor:

„ACEST GREU DRUM IMPREUNA IL VEȚI FACE, SPRIJININDU-VA ȘI IMPREUNA VEȚI AJUNGE LA CAPAT".

MIHAIL NEGRU

Războiul nostru
Comentariile engleze

Londra, 18. — Știrile cari ne sosesc din România sunt bune. Într'adevăr, pare că o să fie Carpații un al doilea Trentino pentru germani. Poziția României este cu mult mai puțin periculoasă acum de cît era acum o săptămînă și rezistența ce opune România armatelor lui Falkenhayn în trecătorile Carpaților face că succesul lui Falkenhayn să devină din ce în ce mai problematic. Dealungul întregului front, de la Bucovina pînă la Dunăre situația a fost cu totul schimbată prin ultimele lupte.

In cele patru trecători principale ale Carpaților, adică de la Tulghes pînă la Oituz apărătorii au avut succes strălucit. Ei spun că toată Moldova a fost curățată de inamic. In special în trecătoarea Vulcan succesul a fost foarte important; după comunicatul oficial rusesc românii au avansat o kilometri jum. în valea Oltului.

Dacă într'adevăr s'a obținut acest succes, presiunea germanilor pe acest punct a fost foarte mult redusă. Din toate acestea reese foarte clar, că dacă românii pot continua rezistența pînă la iarnă, planurile inamicului vor fi distruse. (A. T. E.)

O nouă operă literară
a M. S. Regina României

Londra, 21. — Sub titlul **Icoane românești**, *ziarul* **„Times"**, *începe publicarea unui șir de povestiri scrise de M. S. Regina Românici.*

Aceste icoane românești, sunt o serie de peisage, impresiuni, amintiri pitorești, asupra României, în cari regăsești trăsăturile caracteristice ale moravurilor și aspectelor regatului român, văzute de o Suverană artistă.

Ele respîng o mare dragoste de țară.

E o operă foarte originală și de mare valoare literară. (Reuter).

Incordarea relațiunilor
dintre Norvegia și Germania

Paris, 19.—O telegramă din Christiania spune că ministrul Norvegiei la Berlin a sosit eri în Christiania. (Agenția Radio)

*

Paris, 19. — După o informație din Christiania, răspunsul guvernului norvegian la somațiunea Germaniei a fost amânat. Negocieri grele sunt angajate între Berlin și Christiania, spre a înlătura o ruptură.

Norvegia pare hotărîtă să-și mențină teza cu atît mai mult că Suedia o aprobă pe față și că indignarea în această țară crește în fiecare zi în contra metodelor germane.

Un nou vas norvegian, „Stemshest", a fost scufundat de un submarin german. (Ag. Radio).

MARELE CARTIER GENERAL
Comunicat oficial No. 69
Din 22 Oct. 1916, ora 7 dim.

FRONTUL de NORD și NORD-VEST

Pe granița de Vest a Moldovei, situația neschimbată

La Vest de rîul Buzău, am înaintat și am luat dela inamic material de război.

La Tabla Buții, s'a înaintat spre Nord.

In valea Teleajenului, s'au luat prizonieri 3 ofițeri și 104 oameni de trupă, precum și 2 mitraliere.

La Predeluș, situația neschimbată.

In valea Prahovei, bombardament de artilerie; s'au luat prizonieri 1 ofițer și 27 oameni de trupă.

In regiunea Dragoslavelor bombardament de artilerie.

Pe stînga Oltului, lupta continuă.

La Apus de Jiu, s'a continuat urmărirea, luîndu-se încă 4 tunuri, peste 20 mitraliere, 435 oameni de trupă, un considerabil material de război și multe muniții.

La Orșova foc de artilerie.

Frontul de Sud

Schimb de focuri de tun în tot lungul Dunării. In Dobrogea, mici hărțueli.

IN LOC DE EPITAF

Era frumos și drăgălaș
Regescul Țării copilaș...
Sunt lacrimi la Palat, e dor,
Și au răsunet în popor.

Un gingaș suflet mai puțin
In valea cea de plângeri,
Un înger încă'n cerul plin,—
Nu încă plin,—de îngeri.

N. Rădulescu-Niger

Ofensiva franco-engleză
Activitatea aviațiunei franceze

Paris, 21. — *Comunicatul britanic dela orele 10 și 30.—Ploaia a continuat în tot cursul nopței. Nici un eveniment important de semnalat.*

Cu toată ceața ce s'a lăsat pe cea mai mare parte a frontului, aviațiunea de vînătoare franceză s'a arătat foarte activă în prima zi a lunei Noembrie st. n.

Pe Somme, aghiotantul Tarascon a doborît al șaptelea aparat german spre Moislams. Un avion francez a doborît în aceeași zi două avioane germane. Unul a căzut pe aerodromul din Metz, în Conture, celalt la muntele St. Quentin.

In regiunea Verdun, un avion german a fost doborît spre Mogneuvitter în Woevre, de aghiotantul Suyaret. El aî șaselea aparat doborît de acest pilot.

Una din escadrilele franceze a atacat cu mitraliera coloane de infanterie germane la Azannes și trenurile spre Conflans și Mangines. In fine, în Alsacia, unul din piloții francezi a atacat patru aparate germane și a doborît unul din ele, care s'a sfărîmat de pămînt aproape de Altkirch.

Pierderile armatei engleze

Paris, 19 (întîrziată). — *Ziarul „Daily Telegraph" dă lista pierderilor engleze în ultimele luni, pe toate fronturile. In luna Octombrie, s'au pierdut 4568 de ofițeri; 102.340 de soldați uciși, răniți și prizonieri sau dispăruți. In Septembrie: 4546 de ofițeri; 113.780 de soldați; în August: 4693 de ofițeri, 125.097 de soldați.*

Pierderile marine în acest trimestru s'au ridicat la 60 de ofițeri și 336 de oameni. (Agenția Radio).

O pildă

Primul nostru redactor a primit eri de la un vechiu amic al ziarului nostru o scrisoare din cari desprindem următoarele șire:

Sinaia, 20 Oct. 1916

„Dragă d-le Popescu,

„Dorese ca aceasta să te găsească pe d-ta și ai d-tale sănătoși. Tot sperînd că lupta se va muta între Predeal și Brașov ne mai fiind ca azi între Azuga și Predeal, sunt încă aci, căci mă împac mai bine cu bubuitul tunurilor de cît cu alarma de la București....."

Fără comentar.

SCENE DIN RAZBOI
O ordonanță erou

Ordonanțele au în război rolul modest de a însoți pe ofițerii lor de departe, cît mai departe, de a-i servi la toate trebuințele lor și a-i veghia atunci cînd se întîmplă să fie nemeriți de un glonte vrăjmaș.

Așa că, soarta le-a desemnat rolul trist de a vedea de departe desfășurarea bătăliilor, fără de a putea să ia parte la luptă și la victoriile ce încununâ armele. Și cîți dintre acești umili, tineri, voinici, cu dor de a contribui și ei cît de puțin la izbînda luptei, simt frămîntîndu-se într'înșii simțimîntele tot patriotice, fără să aibă putința de a merge acolo unde-i mînă dragostea lor pentru apărarea țărei.

Dar au fost în acest război ordonanțe cari, ne-putîndu-și stăpîni avîntul războinic, s'au avîntat la luptă, în potriva chiar ordinelor exprese ce li s'a dat de a sta departe.

De unul dintr'acești umili ne vom ocupa astăzi:

S'a dat ordin regimentului X de infanterie să intre în foc pe valea Slănicului.

Sublocotenentul Velicu Emil, din acest regiment, înainte ca regimentul său să pornească la atac, chemă la dînsul pe ordonanța sa Damian Vasile și i-a dat ordin să rămîe înapoia liniei de trăgători la 500 metri și gata să-i dea ajutor dacă va fi rănit.

Atacul începu și bravii noștri ostași înaintau ca leii la luptă, vîrînd groaza în germani. Lupta ajunsese piept la piept, și se știe cum știe românul să mînuiască baioneta.

In vultoarea luptei sublocotenentul Velicu a rămas încremenit observînd pe ordonanța sa mînuind baioneta cu o dexteritate și o bravură ce l'a uimit, în primele rînduri ale luptei, cu mult înaintea locului unde se afla el.

Ofițerul înaintă pînă la dînsul și era gata să-l admonesteze că-i calcă ordinul, dar în fața spectacolului ce i se înfățișa se opri și stă în admirație în fața bravurei ordonanței sale: La picioarele lui Damian Vasile se aflau trei soldați unguri uciși, și în momentul acela se lupta cu baioneta cu alți doi, dintre care pe unul îl repusese.

După o luptă disperată, în care timp mînuia arma cu o iuțeală fulgerătoare, cîte odată slujindu-se de patul puștei ca de un ciomag și altă dată de baionetă, bravul soldat dobori la pămînt și pe al cincilea ungur.

Tocmai atunci se dădu semnalul încetărei luptei, victoria fiind din partea regimentelor noastre.

Atunci ofițerul Velicu Emil, apropiindu-se de ordonanța sa, îi zise pe un ton prefăcut aspru:

— Bine, mă, așa 'mi execuți ordinele?

— Să trăiți d-le sublocotenent, a răspuns Damian Vasile pe un ton firesc, fără vreo afectare pentru isprava sa, la început v'am executat porunca, dar n'am putut răbda mai mult și cînd am văzut că spurcații de unguri năvălesc pe ai noștri, am simțit o mîncărime în palmă, am luat o pușcă a unui soldat mort și m'am repezit în ei.

Sublocotenentul i-a întins mîna și l'a felicitat pentru bravura sa.

Atunci ordonanța primind curaj, spuse ofițerului său:

— Domnule sublocotenent, dați-mi voe să vă dau plocon pe dșți doi unguri, pe ceilalți trei îi iau asupră-mi.

Sublocotenentul Velicu a făcut haz de propunerea bravei sale ordonanțe.

Și cîți dintr'acești umili eroi nu rămîn necunoscuți!

Emil Nicolau

INTERIMATUL
ministerului de război francez

Paris, 19. — *Amiralul Lacaze, ministrul marinei, a luat interimatul ministerului de război în timpul absenței generalului Roques. (Ag. Radio).*